

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

19 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 19 maja 2026 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Bank w W. Oddział w Polsce
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 27 czerwca 2023 r., I ACa 994/22,
w sprawie z powództwa B. J. i E. J.
przeciwko Bank w W. Oddział w Polsce
o zapłatę i ustalenie,

**uchyla zaskarżony wyrok w części oddalającej apelację
pozwanego (pkt 3.) oraz orzekającej o kosztach postępowania
apelacyjnego (pkt 4.), znosi postępowanie przed Sądem
Apelacyjnym w Warszawie w tym zakresie począwszy
od 13 czerwca 2023 r. i w tej części przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania
oraz orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Władysław Pawlak

Grzegorz Misiurek

Agnieszka Piotrowska

[PG]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 czerwca 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie: ustalił nieważność umowy kredytu hipotecznego z 15 stycznia 2008 r., zawartej pomiędzy Bank S.A. Oddział w Polsce (obecnie pozwany Bank [S.A.] w W. Oddział w Polsce) a powodami B. J. i E. J. (pkt 2); zasądził od pozwanego na rzecz powodów łącznie kwotę 36 140,94 zł i kwotę 31 747,96 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 12 lutego 2021 r. do dnia zapłaty (pkt 1), zaś w uwzględnieniu podniesionego przez pozwanego zarzutu zatrzymania ustalił, że zapłata przez pozwanego powyższych kwot nastąpi za jednoczesną zapłatą przez powodów na jego rzecz kwoty 297 150 zł (pkt 3); oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd pierwszej instancji ustalił m.in., że w dniu 15 stycznia 2008 r. strony zawarły umowę o kredyt hipoteczny w kwocie 297 150 zł indeksowany kursem CHF na zakup przez powodów lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym. Okres kredytowania określono na 480 miesięcy. Integralną częścią umowy był Regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez Bank (dalej: „regulamin”), który stanowił, że w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej, wypłata kredytu następuje w PLN według kursu nie niższego niż kurs kupna zgodnie z Tabelą obowiązującą w banku-kredytodawcy w momencie wypłaty środków z kredytu, zaś raty kredytu podlegając spłacie wyrażane będą w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane miały być z rachunku bankowego kredytobiorców, według kursu sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w banku-kredytodawcy.

W dniu 15 stycznia 2008 r. powodowie podpisali oświadczenie, że zostali zapoznani przez pracownika banku - kredytodawcy z problematyką ryzyka zmiany stopy procentowej oraz, że są świadomi ponoszenia ryzyka zmiany stopy procentowej, która ma wpływ na wysokość zobowiązania względem banku-kredytodawcy, jak również została im wyjaśniona kwestia ryzyka kursowego w przypadku udzielenia kredytu indeksowanego do waluty obcej, a także

oświadczyli, iż będąc w pełni świadomi ryzyka kursowego, rezygnują z możliwości zaciągnięcia kredytu w PLN i dokonują wyboru kredytu indeksowego do waluty obcej.

Powodowie w okresie od 29 kwietnia 2010 r. do 27 marca 2020 r. w wykonaniu umowy kredytowej z 15 stycznia 2008 r. wpłacili na rzecz banku-kredytodawcy kwotę 36 140,94 zł - z czego 33 060, 94 zł z tytułu rat kredytowych, 2880 zł tytułem składek na ubezpieczenie kredytowanej nieruchomości oraz 200 zł tytułem opłaty za wydane zaświadczenie - oraz kwotę 31 747,96 CHF. Pismem z 3 kwietnia 2020 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwoty 69 748,38 zł i 31 747,96 CHF w terminie 14 dni roboczych.

Sąd pierwszej instancji uznał postanowienia dotyczące indeksacji kwoty kredytu, indeksacji rat kredytu, przesłanek zmiany wysokości oprocentowania kredytu za abuzywne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i z tej przyczyny nie wiązał powodów-konsumentów. W związku z tym, że klauzule te dotyczą głównych świadczeń stron, to po uznaniu braku związania powodów tymi postanowieniami umownymi, nie jest możliwe dalsze wykonywanie spornej umowy kredytowej. Z kolei uznanie klauzuli umownej za niewiążącą powinno wywierać skutek w postaci przywrócenia sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta, w jakiej znajdowałby się on w braku zastrzeżenia takiej klauzuli. Skutkuje to powstaniem roszczeń o zwrot nienależnych świadczeń spełnionych w wykonaniu niedozwolonego postanowienia umownego.

Apelacje wywiodły obie strony. Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w części uwzględniającej powództwo oraz rozstrzygającej o kosztach procesu, natomiast powodowie w zakresie, w jakim został uwzględniony podniesiony przez pozwanego zarzut zatrzymania i w odniesieniu do orzeczenia o kosztach procesu.

Wyrokiem z 27 czerwca 2023 r. - wydanym w składzie jednego sędziego - Sąd Apelacyjny w Warszawie: sprostował oczywistą niedokładność w oznaczeniu pozwanego w komparycji i sentencji wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie (pkt 1.); zmienił częściowo wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że oddalił powództwo o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 36 140,94 zł i od kwoty 31 747,96 CHF za okres od 12 lutego 2021 r. do dnia zapłaty (pkt 2.); umorzył postępowanie apelacyjne wywołane apelacją pozwanego w zakresie dotyczącym

punktu 3 wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie (w związku z cofnięciem apelacji w tej części) oraz oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie i w całości apelację powodów (pkt 3.); zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego (pkt. 4.).

Sąd odwoławczy dzieląc w całości ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji uzupełnił podstawę prawną rozstrzygnięcia w ten tylko sposób, że przyjął, iż sporna umowa kredytowa stała się nieważna w ramach konstrukcji bezskuteczności zawieszanej, o której mowa w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, a to wobec uzyskania statusu trwałej bezskuteczności z woli powodów, którzy pouczeni o skutkach upadku umowy na rozprawie 7 czerwca 2022 r. podtrzymali żądanie stwierdzenia nieważności umowy oraz nie sanowali jej spornych zapisów ani nie zaproponowali wprowadzenia do niej klauzul umożliwiających jej dalsze obowiązywanie.

Odnosząc się do kwestii jednoosobowego składu orzekającego Sąd *ad quem* wyjaśnił, że nie znalazł podstaw do zastosowania się do uchwały Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22, a tym samym w ocenie Sądu drugiej instancji art. 15z¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: „ustawa covidowa”), w wersji obowiązującej od 3 lipca 2021 r. nie został wyeliminowany z porządku prawnego i Sąd Najwyższy poprzez ogłaszanie swego stanowiska jako zasady prawnej, nie był uprawniony do takiej eliminacji ani do uznawania, że działanie zgodne z prawem przybiera postać postępowania w warunkach nieważności (art. 379 pkt 4 *a contrario* k.p.c.), a ponadto stanowisko takie narusza porządek prawny w RP, w szczególności art. 188 pkt 1 i art. 193 Konstytucji RP, gwałcąc zasady demokratycznego państwa prawnego i kwestionując podstawy tworzenia prawa w Polsce. Dopóki ustawodawca albo Trybunał Konstytucyjny nie uchyli lub nie stwierdzi niezgodności z Konstytucją RP przepisów covidowych, w tym powołanego art. 15z¹ ustawy covidowej, Sąd Najwyższy nie może w ramach wykładni prawa doprowadzić do czasowej eliminacji tego przepisu, w tym poprzez uznawanie, że jego stosowanie oznacza nieważność postępowania. Wreszcie nie sposób tego pogodzić z treścią ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks

postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 614), która w art. 17 z dnia 1 lipca 2023 r. nadała zmodyfikowaną treść art. 15 zzs¹ ustawy covidowej, zapewniając jednocześnie jej trwanie w zasadniczym kształcie, zakwestionowanym ww. uchwałą Sądu Najwyższego.

W skardze kasacyjnej pozwany zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego częściowo, a mianowicie w zakresie, w jakim została oddalona jego apelacja oraz w odniesieniu do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego wniósł o jego uchylenie w zaskarżonej części i zniesienie postępowania przed Sądem Apelacyjnym w zakresie objętym nieważnością postępowania oraz o przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w zaskarżonej części, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w zaskarżonej części oraz częściowo wyroku Sądu pierwszej instancji, tj. w zakresie pkt I i IV oraz orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa również w zaskarżonej części, ewentualnie przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Zarzucił naruszenie: 1) prawa procesowego: - skutkujące nieważnością postępowania odwoławczego, a mianowicie art. 367 § 3 k.p.c. w zw. z art. 15 zzs¹ ustawy covidowej przez rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy na skutek apelacji pozwanego w składzie jednego sędziego, w miejsce wymaganego składu trzech sędziów - co prowadzi do nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c.; - art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.; - art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. 2) prawa materialnego, tj.: a) art. 385¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”); b) art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c. w zw. z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13; c) art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; d) art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385² k.c. w zw. z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13; e) art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (dalej: „pr. bank.”), art. 65 k.c. oraz art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13; f) art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 oraz w zw. z motywem dwudziestym pierwszym dyrektywy 93/13; g) art. 189 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący powołuje się na nieważność postępowania przed Sądem odwoławczym z uwagi na rozpoznanie sprawy w składzie jednoosobowym (art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 367 § 3 k.p.c., który stanowił, że rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym następuje w składzie trzech sędziów zawodowych, przy czym postanowienia dotyczące postępowania dowodowego na posiedzeniu niejawnym wydaje sąd w składzie jednego sędziego; przepis ten został uchylony z dniem 28 września 2023 r. - art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1860, zaś art. 1 pkt 16 tej ustawy ustawodawca wprowadził z dniem 28 września 2023 r. nowe regulacje dotyczące składów orzekających w drugiej instancji w postępowaniu apelacyjnym – zob. art. 367¹ k.p.c.).

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, jednak w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod rozagę nieważność postępowania.

Kolegialność składu orzekającego, będąca ugruntowaną zasadą w postępowaniach odwoławczych, zapewnia wyższy standard kontroli odwoławczej, pozwala bowiem na kształtowanie się decyzji w drodze dyskursu i ścierania stanowisk, umacnia bezstronność, niezależność i niezawisłość orzekania oraz zwiększa legitymację rozstrzygnięcia sądu w odbiorze społecznym, a tym samym jest pożądana z punktu widzenia właściwej ochrony praw stron i uczestników postępowania (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 1 lipca 2021 r., III CZP 36/20, OSNC 2021, nr 11, poz. 74 i powołane tam judykaty). W związku z pandemią COVID - 19 ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w wersji obowiązującej od 3 lipca 2021 r. (por. art. 4 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1090, po uwzględnieniu art. 17 pkt 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r.) postanowiono, że w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii

ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, w sprawach rozpoznawanych według przepisów k.p.c. w pierwszej i drugiej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego, z wyjątkiem spraw rozpoznawanych w składzie jednego sędziego i dwóch ławników; prezes sądu mógł zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeśli uznał to za wskazane ze względu na szczególną zawartość sprawy lub precedensowy jej charakter (zob. art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4, który został uchylony z dniem 28 września 2023 r. przez art. 28 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw). Na gruncie tych przepisów w judykaturze Sądu Najwyższego wypowiedziano również pogląd, że odstępstwo od zasady kolegalności składu sądu odwoławczego nie jest równoznaczne z oczywistym naruszeniem art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (zob. uzasadnienie postanowienia z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 77/22). Ostatecznie jednak w związku z licznymi rozbieżnościami w orzecznictwie, Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 26 kwietnia 2023 r. - zasada prawna - III PZP 6/22, wyjaśnił, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy covidowej ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.), przy czym zastrzegł, że przyjęta w tej uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.

Z uwagi na datę wydania zaskarżonego wyroku (27 czerwca 2023 r.) zaistniały podstawy do uwzględnienia zarzutu nieważności, opartego na braku dochowania wymogu kolegalności składu orzekającego w drugiej instancji. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną, niezależnie od art. 87-88 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (jedn. tekst: Dz. U. z 2024 r., poz. 622), w pełni podziela stanowisko prawne Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu ww. uchwały.

Odnosząc się do stanowiska Sądu odwoławczego, iż do stwierdzenia sprzeczności przepisu rangi ustawowej z Konstytucją RP jest uprawniony - zgodnie

z Konstytucją RP - wyłącznie Trybunał Konstytucyjny trzeba stwierdzić, po pierwsze, że ze względu na powszechnie znane upolitycznienie polskiego Sądu konstytucyjnego, a także zasiadanie w nim tzw. sędziów - dublerów (czyli wybranych przez Sejm na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego, mimo że już stanowiska te zostały obsadzone na skutek wcześniejszego prawidłowego wyboru przez Sejm innych sędziów) organ ten nie spełnia przymiotów sądu niezależnego i niezawisłego oraz ustanowionego na podstawie ustawy.

Otóż w wyroku z 7 maja 2021 r., nr 4907/18, Xero Flor sp. z o.o. z siedzibą w Polsce p. Polsce, który stał się ostateczny 7 sierpnia 2021 r., Europejski Trybunał Praw Człowieka, oceniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego, w składzie którego uczestniczył taki sędzia Trybunału Konstytucyjnego, orzekł, że doszło do naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r., nr 61, poz. 284; dalej: „Konwencji”), w zakresie prawa do sądu ustanowionego ustawą, z powodu naruszenia procedury wyboru trzech sędziów, którego dokonano w dniu 2 grudnia 2015 r., a naruszenia te były na tyle poważne, że podważały legitymację procedury wyboru i stanowią istotę prawa do „sądu ustanowionego przez ustawę”. W uzasadnieniu Europejski Trybunał Praw Człowieka wyjaśnił, że działania władzy ustawodawczej (Sejmu RP) i wykonawczej (Prezydenta RP) stanowiły bezprawny zewnętrzny wpływ na Trybunał Konstytucyjny ze względu na niewykonanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego z 3 i 9 grudnia 2015 r. dotyczące ważności wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Mianowicie w dniu 2 grudnia 2015 r. miał miejsce wybór i zaprzysiężenie trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego tuż przed wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 3 grudnia 2015 r. wyroku w sprawie K 34/15. Nieuprawniona ingerencja Sejmu i Prezydenta w proces wyboru sędziów konstytucyjnych stanowiła naruszenie prawa krajowego, które Europejski Trybunał Praw Człowieka zakwalifikował jako dotyczące fundamentalnej zasady procedury wyboru, a mianowicie, że sędziego Trybunału Konstytucyjnego wybiera Sejm tej kadencji, w trakcie której przypada dzień powstania wakatu na tym stanowisku sędziowskim. Sejm RP VIII kadencji, dokonując wyboru trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego w dniu 2 grudnia 2015 r., dopuścił się naruszenia tej podstawowej zasady, ponieważ stanowiska, na które zostali oni rzekomo wybrani, zostały już obsadzone przez trzech sędziów wybranych przez

poprzedni Sejm, od których Prezydent odmówił przyjęcia ślubowania. Europejski Trybunał Praw Człowieka podkreślił również, że badanie zachowania wymogów „sądu ustanowionego ustawą” wiąże się z systematyczną analizą, czy zarzucona nieprawidłowość w danej sprawie jest na tyle poważna, aby miała podważyć wyżej wymienione podstawowe zasady i zagrażać niezależności danego sądu. W odniesieniu do wyrażenia „ustanowiony na podstawie ustawy” Europejski Trybunał Praw Człowieka odniósł ją do wymogu w postaci ochrony sadownictwa przed wpływami zewnętrznymi, w szczególności ze strony władzy wykonawczej, ale także ustawodawczej, lub wpływami w ramach samego wymiaru sprawiedliwości. Istnieje współzależność między wymogiem istnienia „sądu ustanowionego ustawą” a warunkami niezależności i bezstronności i chociaż prawo do „sądu ustanowionego ustawą” jest autonomicznym prawem wynikającym z art. 6 ust. 1 Konwencji, to istnieje ścisły związek między tym szczególnym prawem a gwarancjami „niezależności” i „bezstronności”. Z kolei w wyroku z 18 grudnia 2025 r., C-448/23, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł m.in., że poprzez brak spełnienia przez Trybunał Konstytucyjny wymogów niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy w wyniku nieprawidłowości w procedurach powołania trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego w grudniu 2015 r. oraz w procedurze powołania jego Prezesa w grudniu 2016 r. Rzeczpospolita Polska uchybiła swoim zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej.

Po drugie, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że sąd jest obowiązany do oceny konstytucyjności przepisu ustawy (tzw. rozproszona kontrola) w ramach ustalenia, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia danego stanu faktycznego w indywidualnej sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2023 r., I USK 186/23 i z dnia 10 stycznia 2024 r., II USK 81/23 oraz powołane w uzasadnieniach judykaty).

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w czasie wydawania zaskarżonego wyroku art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy covidowej (także w wersji nadanej art. 17 powołanej noweli do kodeksu postępowania cywilnego z dnia 9 marca 2023 r.) w zakresie, w jakim przewidywał rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym w składzie jednego sędziego, ze względu na obowiązywanie stanu zagrożenia

epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, pozostawał w sprzeczności z konstytucyjną zasadą prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), gwarantowanej także przez art. 6 ust. 1 Konwencji oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej podpisanej 7 grudnia 2000 r. (Dz. Urz. UE C 83 z 30 marca 2010 r.) - w kontekście regulacji zawartej w obowiązującym wówczas art. 367 § 3 k.p.c. - zwłaszcza że rozprawy i posiedzenia jawne mogły odbywać się w trybie zdalnym (art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 1 ustawy covidowej), czyli przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w nim uczestniczące, w tym członkowie składu orzekającego, nie musieli przebywać w budynku sądu. Kwestia udziału sędziów w składach wieloosobowych w sądach powszechnych nie mogła stanowić argumentu dla istnienia zagrożenia dla ich i stron bezpieczeństwa, skoro przykładowo w Sądzie Najwyższym ustawodawca wprowadzając obostrzenia covidowe nie zrezygnował ze składów wieloosobowych. Wreszcie normatywne utrzymywanie w czasie wydawania zaskarżonego wyroku zasady rozpoznawania apelacji w składzie jednego sędziego ze względu na obowiązywanie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 było nieproporcjonalnie nadmierne w stosunku do ogólnego funkcjonowania społeczeństwa w przestrzeni publicznej, w ramach innych przepisów covidowych (ludzie podróżowali środkami komunikacyjnymi, korzystali z hoteli, uczestniczyli w obrzędach religijnych, festynach itp.).

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 386 § 2 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. art. 398²¹ k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c.

Władysław Pawlak

Grzegorz Misiurek

Agnieszka Piotrowska

[PG]

[r.g.]

